

Sv. Sava a vlci...

Hádam nejestvuje ani jeden jazyk na tomto svete (a národ) majúci toľký počet osobných mien (a priezvisk) ktoré v koreni obsahujú "vlčie" pojmy. Vlk je v srbčine "вук" (čítaj : "vúk"), v sanskrite - "vrk". Vrčanie jesto, pravda aj srbčine, s inakším významom a akcentom. Imenoslov srbský, ktorý siaha od čias otca sv. Savu - Stefana Nemanju (+ AD 1200) obsahuje 12 mužských a 5 ženských mien tohto druhu. (Вујадин, Вук, Вукадин, Вукајло, Вукан, Вукашин, Вукмир, Вукоје, Вукосав, Вукота, Вуксан и Вучко - и Вујадинка, Вујка, Вујана, Вука Вукица и Вукосава) - Vskutku, jesto toho viac... Odkiaľ to, ako aj legendy o tomto pre Srbov najznamenitejšieho svätca, s vlkmi ? Ešte k tomu aj alúzie na "benjaminský" (duchovný) pôvod vládcov národa, pochádzajúce z čias sv. Savu ? Koľko charakter ľudu zodpoveda(l) požehnaníu z 1M (Genesis 49. 27) ? Svetové meno mu bolo Rastko, najmladší syn veľkého župana Nemanju (čit. Némaňa, od bibl. Nehemiah) ktorý zanechal kniežatský prestol a utiekol na svätú horu atonsku (na Halkidiki) a prijal mníšsky postrih. Proti vôle rodiča.

Údajne, svetové meno dostal podľa sv. Rastislava, Rastica veľkomoravského. Ktorého osvietenécké žiadosti a snahy , budovať si civilizáciu s jazykom blízkom materinskej reči sa, vedelo, a to aj na

Balkáne, okrem na východe. Dedičstvo sv. solúnskych bratov sv. Cyrila a Metoda a ich učeníkov, sv. Klimenta a Nauma ochridského, predovšetkým, si v diele sv. Savu malo začať nový život. Mali ho rád národy a to nielen susedské ale aj inde kde putoval. Skrz jeho veľkú lásku k Bohu a ľuďom. Dokonca, či pojem "bratská láska" - filadelfia, nebola prvýkrát spomenutá v chronologický prvej napísanej časti Nového zákona - v Prvom liste solúnskym (tesalonickým, lebo "Solun" sú -Tesaloniki) 1. Thess. 4.9 ? A či takými, ozajstnými , nesebeckými bratoľubmi neboli aj sv. Cyril a Metod ? Rozvážme si o tom, dnes keď mnohým nevyhovuje ani "obeta" odísť do menšieho mesta. A títo bratia odišli z vtedy najbohatšieho mesta na svete kam - kde ani miest na mapách takmer nebolo ...

A či panslavizmus, ktorý toľko zavadzila niektorým na západe, nie je vskutku tá, spomenutá solúnska filadelfickosť ? Ktorá aj Slovákom doniesla čiže vrátila im ich pravú identitu... Pre koho, ozaj, nebezpečná je bratská láska, keď proti nej strojí úklady mrzké Bohu (Príslovia, Prov. 6.16-19) ? Dokonca, čo je bez takej lásky aj viera kresťanská ?

Zavadzali svätí bratia niektorým z II. (rímskej) ríše. Neskoršie aj III. A dnes, ktorej, zemskej ako predošlé čo sa pominuli? "Zemaljsko je za malena carstvo a Nebesko uvek i doveka !" - bez prekladu, znie Kosovskí Zavet z r. 1389... A borba trvá, proti telesného, pomínuteľného čo chce ovládať, ak sa mu dovolí...

Dnes, osem storočí neskoršie, rozumní chápu koľko je silné osvietenstvo sv. Savu. A kto chce, vidí ešte, pre Slovanov aj staršie osvietenstvo sv. Cyrila a Metoda. Svetlo ktoré tma nepohltí...

Údajne, A.W. Dals (Dulles, 1893-1969) tvrdil, že Slovanov vo vojne, vojenský poraziť nie je možné. Preto je potrebné, vsadzovať im idey ktoré vyvolávajú sváry a konflikty s možnosťou aby sa vzájomne ničili. A ničiť im všetky ozajstné hodnoty. To sú vraj pre väčšinu neviditeľné a nepochopiteľné veci, ktoré zriedka kto rozumie. A taká, marginálna opozícia nie závažná... Plánoval menovaný stať sa vampírom? (Evil ghost of UA ?) Nevie. V C-M tradícii je však modlitby aj pre nepriateľov. A zažínať im sviece (ako bezkrvná obeta, almužna)...

Druhá vec by bola ako, koľko - “nomen est omen”. Prečo sa junácky, mučenícky Juraj stal Františkom (Frank, franský) ? Lebo, nielen ten z Assisi, ale aj jeho stúpenci, ako sa to vidí na Balkáne, s pravoslávím

to dobre - nemali ?

Otázka, čo sv. Sava má so Slovákami by dostala krátku odpoveď – Bol “prítomný” pri zakladaní Matice Srbskej, v Pešti v roku 1826. Predchodkyne Matice Slovenskej... A stojí, pevne v C-M tradícii....

26.-27. januára 2023

Pavel Š. Ďurčok, Aradáč - Zrenjanin, Srbsko